

STADSVERKENNINGEN TILBURG met foto's.

Verslag ronde 50, Dr. Ahausstraat, Dr. Ahaushof, Bellarminostraat, Thomas van Aquinostraat, Reitse Hoevenstraat, Angelastraat, Don Boscostraat, Petrus Canisiusstraat, Postelse Hoeflaan, Isidorusstraat, Anselmusstraat, Albertus Magnusstraat, Augustinusstraat, Ambrosiusstraat, Hieronymusstraat, Wandelboslaan, 6 oktober 2026.

Voordat we het verhaal van deze stadsverkenning beginnen een korte algemene inleidende uitleg.

De wandelingen worden steeds gelopen door Ton Goossens, Ad van Eijck en George Bedaux. Ad maakt foto's van de panden, George beschrijft de wandelingen en Ton schuift de foto's in de tekst van George.

We hebben het over **HIP**panden; HIP staat voor Heemkunde Inventarisatie Project. Wij geven een pand een HIPstatus als het geen gemeentelijk- of rijksmonument is maar wij (Ton, Ad, en George) het wel monumentwaardig vinden.

We hebben het regelmatig over het Bouwarchief. Vanaf 1906 is de gemeente Tilburg begonnen met het registreren van alle te bouwen en te verbouwen werken. In het bouwarchief zijn alle bouwvergunningen met bijbehorende tekeningen van nieuwbouw en verbouwingen bewaard. Rond 2000 is dit papieren archief ook digitaal in te zien. Van panden die voor 1906 gebouwd zijn

staat in het bouwarchief dus geen informatie over de bouw zelf ter beschikking, wel informatie over verbouwingen van die panden die na 1906 hebben plaatsgevonden.

Wij hebben het over **verbeterpunten**: dat zijn plekken die wij van een niet aanvaardbare kwaliteit vinden.

We citeren met regelmaat uit:

'Het Tilburg e.o. van Architect Jos. Donders geschreven door Donders' kleinzoon Wout van Bommel.

De BONAS-publicatie 'Jos. Bedaux architect (1910- 1989)', geschreven door Christel Leenen.

De serie 'moNumenten' in Tilburg, deel 1, (nr. 1 tm 100), 2 (101 tm 200), 3 (201 tm 300), 4 (301 tm 400), 5 (401 tm 500) en 6 (501 tm 600) van de Heemkundekring Tilborch.

'Tilburg in 94 stadsverkenningen' behandelt alle huizen en gebouwen van Tilburg. De nieuwe wijken De Blaak, Tilburg Noord en De Reeshof zijn in deze publicatie niet meegenomen evenals de voormalige gemeentes Berkel Enschoot, Udenhout en Biezen Mortel.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze stadsverkenning mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch door fotokopieën, scans, opnamen of enige andere wijze zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van het redactieteam dat bestaat uit George Bedaux, Ad van Eijck en Ton Goossens.

Aanwezig: Ton, Ad en George.

Vandaag beginnen we in de Dr. Ahausstraat waar we vorige keer op nr. 1 het gebouw van de Rooi Pannen van Van der Valk gezien hebben.

Dr. Ahausstr 1 B

Dr Ahausstr 658b-660

Op 660, het pand is ons niet opgevallen tijdens de wandeling, zien we een soort garage, overwoekerd door klimop, gebouwd in 1920. Het was toen een berging behorend bij het huisje op de hoek van de Reitse Hoevenstraat. De architectuur is van Arn. van Poppel, die we met regelmaat al tegen kwamen bij panden in het monumentenrijtje aan de Reitse Hoevenstraat. De Dr. Ahausstraat heette in 1920 nog Tongerloose Hoefstraat. We lopen een stukje door en zien hier, weer tot onze verrassing, een rijtje vooroorlogs Tilburg.

Dr Ahausstr 660-658b

Maar eerst op nr. 658a en 658b twee in 2025 opgeleverde woningen. De opdrachtgever was Honk B.V uit Tilburg. Bijzondere huizen die in een paar uur tijd gerealiseerd zijn, twee duurzame prefab huizen. Geen beton of baksteen maar voornamelijk hout werd hier toegepast. Huizen met nul op de meter. Een wereld van verschil met de volgende huizen.

Dr. Ahausstr 658-656 (foto 2014)

Nr. 658 en 656 zijn gebouwd in 1923 en ook hier was Arn. van Poppel de architect. De ramen hebben in de loop der tijd een iets eenvoudiger onderverdeling gekregen. Het raam in de woonkamer van 658 is in 1978 iets breder geworden. Mooi met die overkapte Vlaamse gevel boven die voordeuren.

Dr. Ahausstr 654-652 (foto 2014)

Nr. 654 is al in 1915 gebouwd. De naam van de architect is moeilijk te lezen op de tekening. De dakkapellen zijn in de loop der tijd groter geworden en hebben een andere raamverdeling gekregen. Het bovenlicht boven de voordeur was eenruits. Dat is nu twaalfruits geworden maar het prachtige woonkamerraam is gelukkig intact gelaten.

Dr Ahausstr 652

No. 652 dateert van 1926 en is gebouwd voor een timmerman die waarschijnlijk ook het huis ontworpen heeft. Een mooi huis met een opvallende erker in de boven de daklijst uitgebouwde gevel.

Dr Ahausstr 650-640 (foto 2014)

En dan schiet het weer op, een rijtje van zes identieke woningen, 650 tm 640, alle gebouwd in 1933, verzorgde architectuur van, wederom, architect Arn. van Poppel.

Dr. Ahausstr 650-648 D

Fraai siermetselwerk rond de ovale poorten. Onder de bovenlichten in de woonkamerramen iets over de gevel doorlopende raamdorpels. Zwarte

vierkante steentjes die de raamdorpels op verdieping beëindigen. De woonkamers in de laatste twee huizen hebben nog de originele verdeling in hun ramen.

Dr. Ahausstr 1A (Foto 2014)

Dr. Ahausstr 1B (foto 2014)

We lopen naar links, een eindje langs het fietspad over de Ringbaan- West langs de hekken van de Rooi Pannen. Het digitaal bouwarchief geeft hier niet thuis maar met de Bagviewer en eigen geheugen kom ik misschien een heel eind. Het geheugen zegt dat al deze gebouwen een ontwerp zijn van BO2 architectuur en stedenbouw en de Bagviewer geeft aan dat deze uitbreidingen rond 1996 tot stand gekomen moeten zijn.

Dr. Ahausstr 1C (foto 2014)

De achterste gebouwen hebben rode keramische tegels als gevelbekleding gekregen waarschijnlijk verwijzend naar de 'Rooi Pannen'. Terwijl we teruglopen valt ons de brede groenstrook op die hier de Ringbaan omzoomt. We steken de Dr. Ahausstraat over en lopen tussen de hoge bebouwing van het nieuwe Vredeburghof de Dr. Ahaushof in.

Dr. Ahaushof Torenschips

Links achter de ingang van de parkeergarage staat, een beetje slordig weggezet, het torentje van de voormalige kapel van bejaardenpension Vredeburghof dat hier van 1959 tot 2002 gestaan heeft. Dit was alles wat er van een bejaardenpension, een klooster en een kapel overbleef. Ad kon zich het gebouw nog herinneren, bij mij was het al uit het geheugen gewist. De nieuwe bebouwing komt massaal over. We hebben het dan ook ergens over!

Dr. Ahaushof 2-38+45-74 B

Een parkeergarage voor 222 auto's met daar bovenop drie torens van zo'n dertig meter hoog met in totaal 114 woningen.

Dr. Ahaushof 115-144 A

Dr. Ahaushof 115-144 B

In het midden van het plan een sterflat (stervormige plattegrond) die onderdak biedt aan 30 woningen (3 per verdieping).

Dr Ahaushof 145-160

Aan de west- en zuidrand van het terrein nog 16 grondgebonden woningen met een merkwaardige dakopbouw. Het indrukwekkende plan is in 2003 gerealiseerd in opdracht van Tiwos, onder architectuur van Groosman Partners uit Rotterdam. Jammer dat tussen de bebouwing nog geparkeerd mag worden. Dit heeft wel een erg steenachtig en rommelig binnenterrein tot gevolg. Een **verbeterpunt**?

We gaan terug naar waar we vandaan kwamen, naar de Reitse Hoevenstraat. Daar eerst rechtsaf en dan de eerste straat links. Het heet hier Bonaventurastraat. Het is denk ik de enige of een van de weinige straten in Tilburg waar geen huisnummers te vinden zijn, waar niemand woont. Links de tuin van de Tongerloose Hoef en rechts de koppen van de rijtjeswoningen van Siebers en van Dael in de aanliggende straten. We gaan rechts af de Bellarminostraat in.

Bellarminostr 12-2 (foto 2014)

Rechts en links de woningen van zoals gezegd Ir. A. Siebers en Ir. W. van Dael, onderdeel uitmakend van een groot woningbouwplan dat we al op onze vorige verkenning bespraken.

Het gaat nu om een bouwplan voor in totaal 212 woningen, gerealiseerd in vier nagenoeg identieke bouwblokken, met dezelfde type woningen als de woningen die we op vorige verkenning tegenkwamen. De verkaveling van deze blokken wijkt wat af van de vorige: toen een flatgebouw aan de Reitse Hoevenstraat en haaks daarop een galerijflat en parallel aan deze galerijflat twee rijtjes eengezinswoningen en dwars daar op, het bouwblok aan de westkant afsluitend, nog een rijtje eengezinswoningen. Hier in de blokken die nu gaan komen ontbreken de flatgebouwen aan de Reitse Hoevenstraat. Hiervoor in de plaats staat nu een rijtje eengezinswoningen, type E, de grote variant. Daarachter en parallel daaraan twee rijtjes eengezinswoning aan een doodlopend straatje, type D, en dan aan de westkant van het blok weer een rijtje eengezinswoningen type E. De noordkant van het blok wordt dan weer afgesloten door een galerijflat met type A woningen. Wat betekent dat in de praktijk.

Bellarminostr 11-1

We waren zoals gezegd in de Bellarminostraat met aan twee kanten type D woningen, nr. 12 tm 2 en 1 tm 11, totaal 12 woningen. We gaan weer terug naar de Bonaventurastraat en dan rechts af en weer rechts af de Thomas van Aquinostraat in.

TvAquinostr 24-40 (foto 2014)

TvAquinostr 26-28D (foto 2014)

Hier op 40 tm 22, 10 woningen van het type E met de variant 'lijsten om de deuren' en waar geen lijsten zijn wordt de entree geaccentueerd door een pergolaconstructie voor de voordeur.

We gaan rechtsaf de Petrus Canisiusstraat in.

P Canisiusstr 2-68

Aan de rechterkant de galerijflat met 24 woningen type A ook behorend bij het bouwplan 212 woningen. We besteedden daar in de vorige wandeling ruim aandacht aan. Nu kunnen we onze weg snel vervolgen. We lopen even de straat uit en kijken rechts en links de Reitse Hoevenstraat in.

R Hoevenstr 125-115

R Hoevenstr 125 D

Rechts zes woningen type E, 125 tm 115, en links eenzelfde zes woningen type E 113 tm 103. Deze E-woningen hebben voordeuren zonder lijsten of pergola's. Ze zijn pas gerenoveerd. Het dak is met isolatie verhoogd wat aan de onderkant tot een knikpan geleid heeft. De schoorstenen zijn alle verdwenen met uitzondering van die op de kopgevels. De voordeuren zijn anders ingedeeld en nr. 103 heeft in 2018 een dakkapel gekregen.

Angelastr 12-2

Dan terug via de Petrus Canisiusstraat rechts af de Angelastraat in voor in totaal 12 woningen type D, nr. 12 tm 2 en 1 tm 11. Het groot onderhoud van 1987 heeft een beetje de jus uit de gevels gehaald. Bovendien heeft de toenmalige eigenaar, de SVW (nu Breburg) op nr. 11 een woning aangepast voor een invalide. De invalide is met de ingreep ongetwijfeld geholpen geweest maar de uitbreiding verstoort het strakke ritme van het stedenbouwkundig plan. Op het eind van de straat wacht ons een verrassing.

Alphonsusstr 2-68 B

Hier zien we de zuidkant van de galerijflat die zijn ingang heeft aan de Alphonsustraat. Deze flat is blijkbaar met de renovatie van 1987 niet afdoende aangepakt. De flat heeft onlangs een nieuwe beurt gekregen waardoor niets meer herinnert aan het oorspronkelijk beeld van de jaren-vijftig-flat. Het metselwerk heeft modieuze kleuren gekregen en een andere raamverdeling.

T v Aquinostr 2-20

Benieuwd of ze de andere kant op dezelfde radicale wijze hebben aangepakt gaan we via de Canisiusstraat weer terug naar de Thomas van Aquinostraat, rechtsaf, de rechterkant, waar ons eerst de volgende serie 10 woningen type E met lijsten en pergola's, de nummers 20 tm 2 wachten. Nog steeds Siebers en van Dael en dat gaat zo nog wel even door.

Alphonsusstr 2-68 C

In de Alphonsusstraat blijkt inderdaad de galerijkant van de 24 woningenflat ook een totaal ander gezicht gekregen te hebben. De gevel is niet meer herkenbaar. Bijna niets is er overgebleven van de sobere wederopbouwarchitectuur van Siebers en Van Dael. Alleen het metselwerk tussen de garagedeuren op de begane grond laat nog iets van vroeger zien. Het andere metselwerk op de verdiepingen is wit geschilderd. De garagedeuren zelf zijn schreeuwend geel geverfd en datzelfde geel zien we boven terug in de vliesgevels waarmee de galerijen zijn dicht gezet.

Alphonsusstr 2-68 B

Het trappenhuis lijkt zijn oude gezicht bewaard te hebben maar als we de hoek omgaan zien we tot onze schrik dat zelfs dit stukje van de flat niet ongeschonden is gebleven. Het rustgevende rode metselwerk van de kopgevels heeft zijn rust moeten inleveren. Er is een buizenframe met doek tegen aangebracht. Een ongetwijfeld jonge kunstenaar heeft de gelegenheid gekregen hierop door oefening zijn kunst te baren. Het deel van de gevel dat niet door het kunstwerk is bedekt heeft de gele kleur gekregen die we net op de garagedeuren geschilderd zagen. Onlangs is het kunstwerk van het buizenframe verwijderd. Een verademing. Dit moet een vervolg krijgen zou je zeggen.

R Hoevenstr 30-30a oliemeulen (foto 2014)

We zijn dus weer terug in de Reitse Hoevenstraat beland, waar we aan de overkant de 'Oliemeulen' zien. Het rijksmonument kent een lange geschiedenis. Omstreeks 1770 is het complex gebouwd. Het langgerekte bedrijfspannend met pannen schilddak is tot ongeveer 1880 in gebruik geweest als rosoliemolen. Toen werd het deel waar de rosoliemolen gestaan had tot afzonderlijk woonhuis verbouwd, het andere deel bleef in gebruik als boerderij. Na 1920 werd het gebouw verkocht aan de congregatie van Mill Hill. De boerderij is lange tijd in gebruik geweest door priester beeldhouwer, dichter, graficus, studentenmentor en leraar Duits aan het Odulphuslyceum, Frans Siemer. Hij ontving hier de studenten van St. Leonard (Leendert) en discussieerde met hen over kunst en cultuur. In

1979 werd het gebouw door de gemeente (architect Drijvers) gerestaureerd en in gebruik genomen als oudheidkundig centrum . Nu is er een reptielenhuis in gevestigd. (bron Rob van Putten, Tilburg, Tijdschrift voor geschiedenis monumenten en cultuur, sept. 2003).

R Hoevenstr 32a Rooi Pannen

We lopen nog een eindje verder de Reitse Hoevenstraat in voor het Winkelcentrum 'De Rooi Pannen' dat hier gevestigd is. Het adres zal wel net zoals bij de andere panden van de Rooi Pannen het geval is Dr. Ahausstraat nr. 1 zijn wat betekent dat we ook over deze panden geen digitale informatie kunnen inwinnen zodat we de naam van de architect alleen van horen zeggen hebben: BO2 architectuur en stedenbouw. Het terrein maakt met zijn gebouwen een goed verzorgde indruk.

We gaan weer terug, nu zuidwaarts, terug naar de Alphonsusstraat voor het vervolg van het bouwplan van 212 woningen van Siebers en van Dael.

R Hoevenstr 101-91 (foto 2014)

Eerst op de hoek, nog in de Reitse Hoevenstraat, een rijtje van 6 type E woningen, nr. 101 tm 91.

Clarastr 11-1

Dan via de Alphonsusstraat rechts het Clarastraatje in voor 12 woningen type D, de nummers 12 tm 2 en 1 tm 11, 12 woningen, ook gebouwd in 1956 in opdracht van Publieke Werken en gerenoveerd door de SVW in 1987. We gaan linksaf via een klein stukje Thomas van Aquinostraat rechts de Don Boscostraat in. De straat is niet wat je noemt 'moeders mooiste'.

P Hoeflaan 124-322 A

Ze kijkt uit op de tien lagen hoge flat aan de Postelse Hoeflaan.

Don Boscostr 32-26

Rechts zien we de achterkant van winkelwoningen aan het Bernardusplein.

Don Boscostr 67-41

Links zien we de voorkant van woningen maar het lijkt wel of we hier ook met de achterkant te maken hebben. In deze gevel zitten toch echt de voordeuren van in totaal 48 woningen die hier in 1962 gebouwd werden door Bouw- en Handelsonderneming Storimans en Van der Weegen. De architect was F. Grips uit Den Bosch. Gelijkvloerse een-slaapkamerwoningen in twee bouwlagen, beneden worden ze ontsloten door de straat, boven door een galerij.

P Canisiusstraat groen

De woningen kijken alle uit op een plantsoen dat aan de andere kant ligt. We gaan dat zien. Hiervoor moeten we terug naar de Thomas van Aquinostraat. Hier zien we aan de rechterkant dezelfde woningen als we net in de Don Boscostraat zagen, dus van architect Grips. Dan rechts af de Petrus Canisiusstraat in. Ja, hier zien we dan de Gripswoningen van hun goede kant. Ze hebben ongeveer eenzelfde gevel als in de Don Boscostraat. De galerij is hier een woningbreed balkon geworden en de straat een ondiep voortuintje maar de woonsfeer is totaal anders door het fraaie parkje dat ervoor ligt.

P Canisiusstr 7-1

Links zien we nog een tweelaags woonblokje van in totaal 8 woningen die in deze Canisiusstraat hun adres hebben, nr. 1 t/m 15. Het zijn dezelfde woningen als de 28 in de Don Boscostraat en 12 in de Th. van Aquinostraat., een bouwplan van totaal 48 woningen ontworpen door architect F. Grips.

P Canisiusstr 70B (foto 2014)

Aan de overkant zien we links een groot grijs appartementengebouw in 2013 opgeleverd. Bakstenen gevels in vier lagen en een dakopbouw van geschilderd plaatmateriaal. De baksteen is van een onbestemde gevlekte kleur. Het gaat om 41 appartementen, Wonen Breburg gaf opdracht en Luijten Smeulders verzorgde de architectuur. Hier stond vroeger een basisschool.

P Hoeflaan 324 1-73 (foto 2014)

We lopen de andere kant in richting de Postelse Hoeflaan en zien aan de linkerkant een woongebouw van 73 appartementen dat in 1988 hier gebouwd is op het terrein waar vroeger de kerk de Goede Herder gestaan heeft. Deze kerk die vanwege zijn slanke vrijstaande toren Magere Josje werd genoemd werd al in 1986 gesloopt, nog geen 25 jaar na oplevering in 1961. Het was een ontwerp van de Boxtelse architect Jan Strik.

P Hoeflaan 1-73A (foto 2014)

Het gebouw dat we nu hier zien heeft aan de Canisiusstraat drie bouwlagen en aan de Postelse Hoeflaan, waar het ook zijn entree heeft (nr. 324), vijf. Het is zoals gezegd in 1988 gebouwd, in opdracht van de SVW onder architectuur van de Architectenwerkgroep en heeft de weinig originele naam Postelstaete gekregen. Het gebouw maakt onderdeel uit van een groot bouwplan voor in totaal 133 woningen. Verzorgde architectuur.

Isidorusstr 6 (Goede Herder)

We lopen erom heen en komen aan de achterkant in de Isidorusstraat op nr. 6 nog een gebouwtje tegen dat doet denken aan de jaren zestig van de vorige eeuw (nr. 6) alhoewel men zijn uiterste best heeft gedaan om alles wat er mooi aan was lelijk te maken. Is dit het voormalige parochiehuys van de Goede Herder en functioneert het nog steeds als zodanig? Het digitaal archief zwijgt er over. Het gebouwtje ligt er tussen de nieuwbouw verloren bij.

Anselmusstraat

We lopen de Isidorusstraat uit en komen zo in de Anselmusstraat terecht. Hier treffen we aan twee kanten bouwblokken aan die behoren bij het grote bouwplan van de SVW en de Architectenwerkgroep waar we het net over hadden.

Anselmusstr 33-1

Links gaat het om 18 woningen, boven- en benedenwoningen die ieder hun eigen trappenhuisje hebben (nr. 44 tm 2) en rechts gebeurt hetzelfde met dien verstande dat het hier om 22 woningen gaat (nr. 35 tm1), links zien we voornamelijk witgeschilderd plaatmateriaal tussen de bakstenen trappenhuisen, rechts zien we bakstenen gevels tussen witte trappenhuisen. Bouwjaar 1988. Hier op dit terrein van deze woningen stonden vroeger de jongens- en meisjesschool van de parochie maar dan niet oost west georiënteerd zoals deze woningen maar noord zuid. We lopen de Anselmusstraat uit en gaan rechts af de Thomas van Aquinostraat in.

T v Aquinostr 33-29

Voordat we dat doen kijken we op het eind van de Anselmusstraat nog even naar rechts naar drie woningen aan de Thomas van Aquinostraat, nr. 29, 31 en 33. Ze zijn in 2018 gebouwd in opdracht van W. van Gorp uit Sprang Capelle en de architectuur is van TEUN uit Waalwijk.

TvAquinostr 35.01-35.12

Aan de rechterkant zien we het vierde en laatste bouwblok van het plan voor 133 woningen van de SVW en de Architectenwerkgroep. Het is de bakstenen variant van de woningen die we net zagen aan de Anselmusstraat, in totaal 20 woningen nr. 39 tm 1. Ook hier bouwjaar 1988.

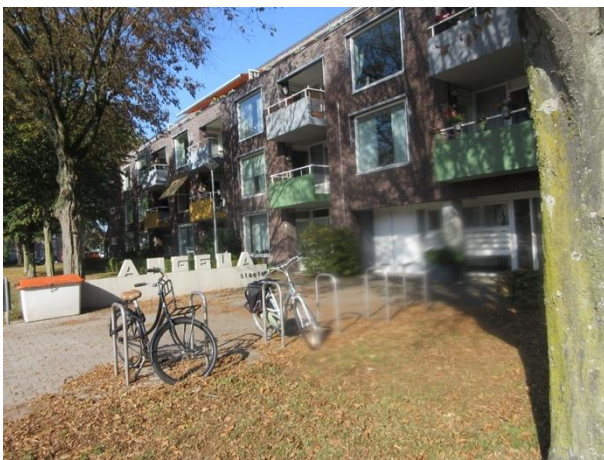
TvAquinostr 40r (foto 2014)

Aan de overkant zien we op het terrein van Amarant waarop we vorige wandeling de Tongerlose Hoef aantreffen aan deze kant een bebouwing van het type 'boerenschuur' eerst historisch vormgegeven en vervolgens twee moderne abstracties. Het historische type met orangerode pannen en een gevel van brede zwart geteerde(?) planken. Het moderne type heeft een zinken dak en gevels van licht onbehandeld hout. Neutrale glazen gangen zorgen voor de verbinding. Het ziet er goed uit. We willen er meer van zeggen maar het digitaal archief laat ons in de steek.

A Magnusstr 50-62

We gaan rechts af, de Albertus Magnusstraat in. Links een rijtje van zeven woningen (50 tm 62) die gebouwd zijn in 1958. Bouwbedrijf Doevendans was opdrachtgever en Jan Robben was de architect. Het totale bouwplan omvatte 22 woningen. Deze hebben een loggia op de verdieping, alhoewel die op nr. 58 en 62 is dicht gezet. Er is meer aan de gevels veranderd. De borstwering op verdieping was volgens de oorspronkelijke tekening van marbritoglas. Maar hoe ziet er dat uit? Ik denk dat woning nr. 52 nog het meest het origineel benadert. De raamindelingen zijn overal gewijzigd. De betonnen balkonplaat had de architect zwart geschilderd maar ze zijn nu collectief wit.

A Magnusstr 83-93

Aan de rechterkant zien we een complex van 48 woningen dat luistert naar de originele naam Angelastaete. Ad weet ons te vertellen dat hier vroeger de Angelamavo heeft gestaan dus zo origineel is die naam niet. Het gebouw dateert van 1998 en is gebouwd in opdracht van Tiwos onder architectuur van Architectenbureau Storimans. Het is vier lagen hoog maar doordat de vierde laag wat naar achter gebouwd is oogt het in de straat als drielaags. Ook verzorgde architectuur.

Augustinusstr 2-12a

We gaan naar links, de Augustinusstraat in. Links gaan we verder met het bouwplan van Doevendans en Jan Robben. Bouwjaar 1958, 7 woningen type B, nr. 2 tm 12a. Ook hier hebben alle woonkamerramen een andere indeling gekregen. Nr. 8 heeft nog de originele voordeur maar hier is het raam naast de voordeur dicht gezet. Nr. 2 heeft de goot, die bij de andere woningen zo fraai zichtbaar op klossen ligt, ingepakt. De straat heeft zijn voorbeeld (nog) niet gevolgd.

Augustinusstr 1-11

Aan de overkant een lange rij van 20 woningen die weer onderdeel uitmaakt van een totaalplan van 46 woningen, alle gebouwd in 1958 in opdracht van de NV Bouwcombinatie Tilburg met Jos Schijvens als architect. Sobere naoorlogse woningen die de kracht van hun ontwerp hebben verloren door de vele wijzigingen die er in de gevels hebben plaats gevonden. De verticaal doorlopende puien van de verdieping en de begane grond zien we nergens meer terug. Bij de meeste huizen is de borstwering van verticale latten vervangen door baksteen.

Augustinusstr 37-21

Op nr. 37 zien we nog een originele deur. Afdakjes boven de voordeuren, erkers en dakkapellen verrommelen het beeld nog verder. De erkers zijn in 2002 (nr. 27) en 2004 (nr. 23) door de gemeente goedgekeurd.

Ambrosiusstr 15-1

We gaan links af de Ambrosiusstraat in waar we nog het type C woningen van het bouwplan van Jan Robben en Doevendans te goed hebben. Acht stuks, nr. 15 tm 1. Ook deze woningen hadden oorspronkelijk over de beide bouwlagen doorlopende puien met verticale ongeschilderde afzelia borstweringen. Alleen nr. 1 heeft nog een dergelijke invulling maar deze is groen geschilderd en krijgt daardoor veel accent. De voordeur van nr. 5 lijkt de originele te zijn. Verder valt ook hier de zinken bakgoot op wit geschilderde klossen op. Onder het woonkamerraam zien we ongebruikelijk siermetselwerk. De oorspronkelijke raamverdeling van de grote pui laat zich het best uitleggen aan de hand van gevel nr. 15 waar het slaapkamerraam nog de oude indeling heeft. Het raam op de begane grond had ook aan de linker kant een raam als boven maar dan met een kalf 40 cm (noem je dat ook een kalf als het om een roede gaat van amper 4 cm breedte?) boven de onderdorpel.

Ambrosiusstr 18-2

Aan de overkant zien we dezelfde woningen die we net in de Augustinusstraat tegen kwamen van de NV. Bouwcombinatie Tilburg en Jos. Schijvens. Maar hier worden in de bouwvergunning nog de namen van P. van Geloven en G.W. Coolen als gemachtigden van de Bouwcombinatie toegevoegd. Het gaat nu om een ander bouwplan, nu van 50 woningen gebouwd in 1957, hier 9 woningen, de nummers 2 tm 18. Wat opvalt is dat er in deze gevels minder ruis zit. Geen erkers, dakkapellen of afdakjes en in sommigen gevels zitten nog de doorlopende puien die de originele benaderen. Nr. 6 heeft de goede raamindeling maar heeft horizontale, geschilderde delen in de borstwering in plaats van ongeschilderd verticaal.

We lopen terug naar de Augustinusstraat, linksaf, voor het volgende onderdeel van het bouwplan van deze 50 woningen, nu acht woningen, nr. 14 tm 28. Hier zien we weer een dakkapel het strakke dak verstoren maar verder is het beeld ongeveer als in de Ambrosiusstraat.

Hieronymusstr 3-17

We gaan linksaf voor de Hieronymusstraat. Hier gaat het bouwplan 50 woningen Bouwcombinatie Tilburg – Schijvens verder. Links 15 tm 3, acht woningen met de gebruikelijke ruis in de gevels.

Athanasiusstr 2-16

Als we op nr. 3 zijn kijken we ook meteen maar even om de hoek waar we in de Athanasiusstraat nog een rijtje van 8 woningen (nr. 2 tm 16) van de Bouwcombinatie en Schijvens te goed hebben. We zien er geen verassing. Gelukkig geen dakkapellen meer.

Hieronymusstr 20-36

We draaien om en gaan weer terug naar de Hieronymusstraat voor de overkant nr. 34 tm 2. Zoals ook in andere straten van dit bouwplan heeft ook hier iedereen zijn doorlopende pui in de gevel gewijzigd. Maar nr. 4 is het eerste en enige pand dat wij aantreffen dat voor deze wijziging een bouwvergunning heeft aangevraagd en gekregen. Het gebeurde in 1985. Op nr. 34 en 36 is iets aan de hand dat naar ons gevoel niet klopt. Pas als we de tekeningen van 2008 er bij pakken snappen we wat er gebeurd is. Nr. 36 was oorspronkelijk een garage. Nr. 34 heeft op het dak van de garage zijn woning uitgebreid maar heeft bij de aanvraag de bestaande dichte garagedeur op de begane grond ingetekend maar er in werkelijkheid een raam en een glazen deur van gemaakt. Die deur heeft de te lage hoogte van de garage gekregen en dat wringt. Verder lijkt de gevel een verzameling van voeg- en baksteenmonsters. De architect van deze opvallende uitbreiding is Peter van Dinter.

Augustinusstr 30-34

We gaan terug naar de Augustinusstraat, linksaf. Hier resteren aan de linkerkant nog drie woningen, nr. 30, 32 en 34. Het zijn drie woningen van een totaalbouwplan van 18 woningen, gebouwd in 1957 in opdracht van de Stichting Hypotheekfonds te Eindhoven met hun architect Ir. J.J. Margry uit Breda. De woningen kennen twee types, type A zonder loggia's en type B met. Hier hebben we te maken met het type A, alhoewel dat moeilijk te zien is achter al die rolluiken. Nr. 32 geeft zich nog het meest bloot dus kijken we daar maar. De ramen boven hebben hier nog de originele indeling. Het woonkamerraam beneden had een verticale stijl rechts op ongeveer een derde van het raam en twee horizontale stijlen op ongeveer 30 cm onder de bovenkant en 30 cm boven de onderkant. Op de scheiding van de woningen zien we lisenen. Op de scheiding van de eerste en tweede bouwlaag een horizontale betonnen band die hier wit geschilderd is. Het dak wordt gedekt met rode OVHpannen die we hier op bijna op alle daken zien. Ook heeft ieder huis zijn eigen schoorsteen.

Wandelboslaan 49-23

We gaan de Wandelboslaan op, eerst links af voor de woningen aan de linker zijde. Hier treffen we het resterende deel van het bouwplan van het Hypotheekfonds Eindhoven en Margry. Het zijn alle type B woningen, dus met loggia's, bouwjaar 1957. Direct krijgen we in de Postelse Hoeflaan een woning te zien die nog de originele indeling heeft, ook in het benedenraam, nr. 350. De voordeur ligt bij deze woningen ongeveer een meter terug net als de deur achter de loggia er boven. Dat geeft wat plasticiteit aan de gevel.

Op sommige plaatsen zijn de loggia's dicht gezet zoals bij nr. 29, dat er zelfs in 1998 een vergunning voor gekregen heeft.

Wandelboslaan 25

Er heerste blijkbaar in die jaren een vrij liberaal klimaat op 'Welstand' want drie jaar later gaf men vergunning voor de serre op nr. 25.

Nr. 35 heeft het industriële balkonhek van Margry vervangen door een sierlijker, uitbuikend exemplaar. Maar verder vallen de afwijkingen mee. Het vormt in zijn geheel nog een stevige rij woningen.

Op 23 houdt het bouwplan van de 18 op en gaan we over op een ander bouwplan van de Stichting Hypotheekfonds voor 32 woningen aan de Verlengde Kwaadeindstraat zoals de Wandelboslaan toen nog op de bouwaanvraag genoemd werd. Het is inhoudelijk precies hetzelfde plan, ook van Margry, nu niet gebouwd in 1957 maar in 1956. Nu 4 woningen alle van het type A. De andere 26, alle type B, krijgen we direct nog allemaal te zien, als we weer teruggelopen zijn.

Wandelboslaan 21-15

Dus nu 21, 19, 17 en 15. Ja wat moeten we er nog van zeggen? O, ja, dat dat ene zonnepaneel op nr. 15 hopelijk niet dat ene schaap is dat over de dam gaat... De tweede serre is hier overigens al te zien, op nr. 17. De vergunning dateert van 2003.

Wandelboslaan 13-3 (foto 2014)

Dan steken we de Thomas van Aquinostraat over voor nog een klein stukje van de Siebers en Van Daelwoningen. Dit stukje hoort nog bij het bouwplan voor 84 woningen van Publieke Werken dat we op onze vorige wandeling zijn tegen gekomen. Hier zien we weer de type E woningen, zes in totaal nr. 13 tm 3. We hebben het al eerder geconcludeerd: wat is het toch heerlijk om huurwoning te zijn. Dan laten ze je voorgevel tenminste met rust! De rust valt op na zo'n grote hoeveelheid koopwoningen. Alhoewel, naast nr. 3 staat achter een boom een uitbreiding zich te schamen. Hij is er in 1978 tegen aan gezet om een invalide een passende huisvesting te verschaffen. Dat moet ook gebeuren. De architectuur van deze uitbreiding is van Architectenburo Van der Wegen en Van der Bolt. We keren om en stellen vast dat niet alle daken van Siebers rode pannen hebben. In ieder geval in de Thomas van Aquinostraat zijn ze antraciet. We lopen terug naar de kruising met de Augustinusstraat voor de laatste partij woningen van het Hypotheekfonds en architect Margry, totaal 32 woningen.

Wandelboslaan 57-67

Hier aan de Wandelboslaan nog een rijtje van zes woningen, nr. 57 tm 67, type B. We stellen weer wat verstoringen van de orde vast als een dicht gezet balkon en een te sierlijk balkonhek maar over de dakkapel op nr. 59 maken we ons pas echt zorgen. Hij is er in 2005 op gezet en is de eerste in zijn soort. We troosten ons met de gedachte dat er geen plaats meer is voor een zonnepaneel.

We gaan de hoek om en zijn in de Postelse Hoeflaan beland.

P Hoeflaan 364-350

Hier zien we in blokjes van vier nog in totaal 16 type B woningen van de 32 Hypotheek-fondswoningen, nr. 364 tm 334. We geven extra aandacht aan de nummers 352 en 350, waar in 1968 Ir. Theo Fijen twee woningen zeer ingetogen verbouwd heeft tot één woning met dokterspraktijk (Schraven en Woudenberg). Nr. 350 heeft nog als enige de originele raamindeling van het type B zoals we al eerder gemeld hebben. Verder in deze straat geen storende erkers of dakkapellen. Ook deze rij van 16 mag er zijn.

A Magnusstr 64-74

We gaan de Albertus Magnusstraat in om het bouwplan van 32 woningen maar ook onze wandeling van vandaag af te ronden.

Nr. 74 tm 64, zes woningen, gebouwd in 1956. Ook hier geen onaangename verrassingen waardoor we nog enige tijd overhouden om nog extra aandacht te kunnen besteden aan de architect. Josephus Johannes Margry (Joost) heeft, geboren in 1922, in 1953 zijn eigen bureau in Breda opgericht. Zijn Sportcentrum aan de Claudius Prinsenlaan in Breda (1966) is in 2013 rijksmonument geworden.

Met deze woorden sluiten we deze vijftigste wandeling af. De reis gaat langer duren dan we dachten toen we eraan begonnen, maar we krijgen er ook meer van terug heb ik het idee.

GB 10 10 26